

Suomen Metsästäjäliiton strategia 2009–2019

Visio

Suomen Metsästäjäliitto on metsästäjien johtava valtakunnallinen etujärjestö, joka valvoo järjestäytyneiden metsästäjien etuja kotimaassa ja kansainvälisesti. Metsästäjäliiton organisaatio muodostuu valtakunnallisesta liitosta, piirijärjestöistä ja metsästysseuroista.

Metsästäjäliitto on myös johtava metsästäjien koulutus- ja palveluorganisaatio Suomessa. Metsästäjäliitto palvelee metsästysseuroja monipuolisesti.

Metsästysseurat pitävät jäsenyyttä Metsästäjäliitossa välttämättömänä ja jäsenmäärä jatkaa kasvuun määrätietoisena jäsenhankinnan tulokseksi.

Suomi on suuri riistamaa, jossa jokaisella kansalaisella, joka hyväksyy metsästyksen säännöt ja etiikan, on mahdollisuus metsästää.

Metsästäjäliiton asema yhteiskunnallisena vaikuttajana ja metsästyksen asiantuntijana on vakiintunut ja arvostettu. Metsästäjäliitolla ja julkisella riistahallinnolla on selkeä tehtäväjako.

Metsästäjäliiton toiminta tapahtuu pääasiassa piireissä. Liitto ja piirit kehittävät yhteisiä käytäntöjä, kuitenkin piirien omaleimaisuuden säilyttäen. Yhdessä piirien kanssa liitto pyrkii siihen, että piirien asema vahvistuu ja piirien voimavarat kasvavat yhdessä liiton kanssa.

Arvot

Asiantuntemus – itsenäisyys – avoimuus – pohjoismainen metsäskulttuuri

Metsästäjäliiton toiminta pohjautuu luonnon kunnioittamiseen ja luonnon tasapainon säilyttämiseen kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Metsästäjäliitto palvelee

toiminnallaan metsästäjiä ja metsästysseuroja. Liitto vastaa toiminnallaan metsästyksen ja kansalaisyhteiskunnan vaatimuksiin tarjoten tehokkaan vaikuttamiskanavan ja laadukkaan palvelukokonaisuuden. Liitolla on tehtävänsä suorittamiseen tarvittava henkilöstö ja liitto käyttää organisaatiotaan tehokkaasti. Liiton arvot pohjautuvat seuratoiminnan ja suomalaisen metsästyksen historiaan. Liitto on luonteeltaan kansalaisjärjestö ja taloudellisesti riippumaton julkisesta vallasta.

Liiton toiminta-ajatus perustuu seuraaviin lähtökohtiin:

- Luonnon kunnioitus
- Metsäskulttuurin vaaliminen
- Ihmisen oikeus hyödyntää riistaa
- Kestävän kehityksen tukeminen riistapolitiikalla
- Metsästäjien keskinäinen yhteistyö

- Avoimuus ja läpinäkyvyys
- Vapaan yhteiskunnan puolustaminen
- Vapaaehtoisuus metsästysseuratoiminnassa
- Taloudellinen riippumattomuus

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Metsästäjäliitto on metsästysseuratoiminnan nykyaikainen keskus. Edunvalvonnan, koulutuksen, tiedottamisen ja neuvonnan palvelutaso kyetään pitämään riittävän korkealla tasolla toimivan, harrastajajärjestöön soveltuvan johtamisyhteistyön ja piirien tukemana.

Metsästäjäliiton avaintehtäviä ovat

- Vaikuttaminen päätöksiin, "lobbaus" eli edunvalvonta
- Uusien jäsenten hankinta
- Tiedotus

Metsästyspoliittinen ohjelma

Ohjelma perustuu liiton sääntöihin, maamme metsästyslakiin sekä metsästysharrastuksen kehitykseen.

1. Metsästäjäliiton arvot

Metsästäjäliitto pyrkii lisäämään jäsenistössään sekä koko metsästäjäkunnassa luonnon ja riista- sekä muiden eläinten kunnioittamista, tukemaan kestävää kehitystä riistapolitiikallaan, vaalimaan ja kehittämään suomalaista metsäskulttuuria, säilyttämään metsästysoikeuden sidonnaisuuden maanomistukseen sekä edistämään ja kehittämään riistanhoitotyötä edistämään metsästäjien keskinäistä yhteistyötä vapaaehtoisuuteen perustuen.

2. Suomalainen ja pohjoismainen metsäskulttuuri

Metsästyksessä Suomessa ja muissa Pohjoismaissa on koko kansan harrastus.

Metsästäjäliitto tukee metsäskulttuuria vaaliessaan metsästysseuratoimintaa ja vapaata järjestäytymisoikeutta, tukee vapaan metsästysoikeuden säilymistä valtion mailla paikallisille asukkaille Pohjois-Suomessa sekä pyrkii edistämään sosiaalista kanssakäymistä ja tasa-arvon toteuttamista metsästäjien kesken.

Kaupallinen metsästyksessä uusi ilmiö suomalaisessa met-

sästyksessä. Metsästysoikeus on sidoksissa maanomistukseen, ja maanomistajalla on oikeus määrätä metsästyksestä maillaan. Metsästäjäliitto pyrkii vaikuttamaan kaupallisten metsästysoikeuksien kehitykseen siten, että metsästysoikeuden sidonnaisuudet säilyvät.

Metsästäjäväihdon maan eri osien välillä liitto näkee hyväksivän metsästysharrastuksen monipuolistamisessa ja metsästäjien tietoisuuden lisäämisessä maamme vaihtelevista metsästysoikeuksista.

Tehdäkseen metsästyksen mahdolliseksi seuroihin kuuluvilla myös Etelä-Suomessa Metsästäjäliitto suosittaa metsästysoikeuksille vieraskorttikäytännön laajentamista.

Kummitoiminnan Metsästäjäliitto näkee erääksi hyväksivän tavaksi auttaa nuoria harrastuksesta kiinnostuneita saattaa metsästyksen ja metsästysoikeuksien pariin

3. Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen

Metsästäjäliitto pyrkii toiminnallaan lisäämään luonnon monimuotoisuutta edistämällä kosteikkojen ja riistapeltojen perustamista, säätelemällä metsästyksen avulla alkupe räisiä pienpetokantoja ja kannustamalla eri tavoin vierasperäisten pienpetolajien rajoittamista sekä säätelemällä hir-

vieläin- ja suurpetokantoja lupakäytännön puitteissa sääntöjä tarkoin noudattaen.

Metsästäjäliitto edellyttää metsästyksen ja riistanhoitoon liittyvän luonnonuojelullisten näkökohtien huomioon ottamisen.

4. Riistahallinnon kehittäminen

Riistahallinto perustuu metsästyslakiin, jonka mukaan päävastuu riistahallinnosta, joka sisältää sekä neuvonnan että lupien myöntämisen, on maakunnallisilla riistanhoitopiireillä. Riistanhoitopiirien hallitukset valitaan kokouksissa, joissa on yksi edustaja jokaisesta paikallisesta riistanhoitoyhdistyksestä. Riistapäällikkö on maa- ja metsätalousministeriön viranhaltija.

Riistahallinnolla sekä neuvonnan tehtävät että viranomaistehtävät ovat samassa organisaatiossa. Tulevassa maakuntahallinnon uudistuksessa on neuvontatehtävät erotettava viranomaistehtävistä hyvän hallintotavan periaatteiden mukaisesti. Sama koskee myös Metsästäjien Keskusjärjestöä, joka toimii ministeriön ohjauksessa riistanhoitopiirien yhteiselimenä.

Nykyinen riistanhallintomalli on sekava, koska viranomais-tehtävät on jaettu ministeriön ja sen virkakoneiston sekä toisaalta luottamusmiehistä koos-

tuvien elinten kesken. Sama koskee neuvonnan ja riistanhoidon käytännön tehtäviä. Metsästäjien Keskusjärjestö ei nimestään huolimatta ole vapaa kansalaisjärjestö vaan viranomaisena toimivien luottamuselinten yhteistyöelin, jonka valta- ja vastuusuhteet suhteessa varsinaiseen virkakoneistoon ovat osin epäselvät. Hallinnon sekavuus ja läpinäkyvyyden puutteet aiheuttavat kansalaisten mielisä tarpeettoman usein epäilyjä hallinnon todellisesta tai kuvittelusta tehottomuudesta.

Metsästäjäliiton mielestä Suomi tarvitsee hyvän ja selkeästi toimivan riistahallinnon, jossa viranomaistehtävät ja muut tehtävät on selkeästi erotettu toisistaan länsimaissa yleisesti hyväksytyjen hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti.

Riistahallinnon valtakunnalliset tehtävät tulisi järjestää siten, että viranomaistehtävät siirretään virkavastuulla toimivalle maa- ja metsätalousministeriölle. Riistan tutkimuksen, riistanhoidon ja neuvonnan tehtävistä vastaisi puolestaan MKJ:n ja RKTL:n organisaatioista muodostettava valtakunnallinen Riistakeskus.

Riistanhoitopiirien tehtävistä lupahallintoon kuuluvat tehtävät tulee siirtää maakunnallisille viranomaisille muun lupakäytännön tapaan. Riistanhoitopiirin hallituksen tehtävät tulisi järjestää siten, että se toimii neuvoo-antavana elimenä lupa-asioissa, ja joka antaa

- Koulutus
- Kilpailutoiminta
- Jäsenpalvelu
- Nuorisotyö

Haasteet

- Suojelualueiden määrän kasvu
- Natura-alueet ja metsästys
- Kaupunkimetsästys – kanit, ketut, lokit
- Vahinkoeläinten ja suurpe-tojen suoje-lu – suojelumetsästys
- Lupapolitiikka
- Kaupallinen metsästys
- Maanomistusolojen muutokset
- Median suhtautuminen metsästykseen
- Metsästyksen vastaiset liikkeet

Keskeisimmät kehittämisasiat

1) Metsästäjäliiton toiminnan kehittämisen lähtökohta on jäsenten etu.

2) Metsästäjäliitto ja piirit yhtenäistävät toimintakulttuuriaan sekä toimintatapojaan parhaiden käytäntöjen mukai-

sesti.

3) Liiton toimintaa liittokokousten välillä ohjaa liittohallitus. Hallitus kehittää toimikuntalaitosta vastaamaan uusia haasteita, joita mm. kansainvälinen edunvalvonta edellyttää.

4) Metsästäjäliiton taloudellinen asema on tällä hetkellä tyydyttävä. Liitto pyrkii hoitamaan talouttaan pitkäjänteisesti niin, että jäsenmaksu säilyy edullisena. Jäsenmaksun välttämätön korotus jaksotetaan usealle vuodelle samalla kun liiton tuodessa pyritään tehokkuuteen ja muiden tulojen mahdollisimman hyvään kertymään. Liitto käyttää apunaan rahoitusalan asiantuntijoita omaisuutensa hoidossa.

5) Metsästäjäliitto kehittää tiedotustoimintaansa erillisen tiedotusstrategian mukaisesti. Liiton tärkein julkaisu on Jahti-lehti. Jahti-lehteä kehitetään edelleen Suomen johtavana ja laadukkaimpina metsästyslehtenä. Liitto investoi myös jatkuvasti verkkopalveluiden kehittämiseen.

6) Metsästäjäliiton koulutus-toimintaa laajennetaan ja se pyritään yhdenmukaistamaan piireissä piirikouluttajajärjestelmän avulla. Liitto laatii koulutusstrategian, jossa otetaan huomioon sekä liiton että piirien koulutustoiminta. Liitto osallistuu myös aktiivisesti FACE:n, NJS:n ja FITASC:n koulutus-toimintaan.

7) Metsästäjäliitto jatkaa kosteikkoprojektia ja on aktiivinen toimija riistanhoidon kehittämisessä riistanhoitopiirien ja Metsästäjäin Keskusjärjestön kanssa. Metsästäjäliitto ja sen omistama yhtiö Eräkontti tuottavat riistanhoitoon liittyvää materiaalia. Eräkontti toimii merkittävänä jakelukanavana ja riistanhoitoon liittyvien tarvikkeiden tuottajana riistanhoito-organisaatiolle ja metsästysseuroille.

8) Metsästäjäliitto on edelleen Suomen suurin ampumaurheilujärjestö. Metsästysseuran ja FITASC:n koulutus-toimintaa. Metsästäjäliitto pa-

nostaa siihen, että metsästys-ammunta saisi sille kuuluvan aseman eri urheilumuotojen joukossa myös tiedotusvälineissä.

9) Metsästäjäliitto pyrkii siihen, että liiton ja piirien luottamustehtävät koettaisiin tärkeiksi ja mielenkiintoisiksi tehtäviksi ja liitto ja piirit hyviksi työpaikoiksi toimihenkilöille. Liitto pyrkii vaikuttamaan sisäisellä keskustelulla kannustavasti siihen, että hallituksen jäsenyyksiin ja puheenjohtajien ja toimihenkilöiden tehtäviin tunnetaisiin aktiivista mielenkiintoa.

10) Liittohallitus laatii esityksen liiton sääntöjen tarpeellisista muutoksista vuoden 2009 aikana. Tässä yhteydessä karotetaan mm. kysymys siitä, tulisiko liiton puheenjohtajan ja hallituksen jäsenten toimikausien määrää rajoittaa.

11) Varmista -turvallisuus-teema. Jahtiturvallisuuden lisäämistä korostetaan koulutus-tilaisuuksissa ja tiedottamisessa.

lausunnon ennen viranomaisen tekemää lupapäätöstä. Riistaviranomaisen tulisi ennen lupapäätöksen tekemistä kuulla tärkeissä pyyntilupa-asioissa myös metsästäjäin etujärjestöä. Suomen Metsästäjäliittoa tai sen piirijärjestöä. Riistanhoitopiirin hallitus olisi ensisijaisesti vastuussa riistanhoidon neuvonnan, ohjeistuksen ja tutkimuksen tehtävistä.

Suomen Metsästäjäliitto voi hoitaa sille uskottuja riistanhoitotehtäviä yhteistyössä piirijärjestöjensä ja niihin kuuluvien jäsenseurojensa kanssa.

5. Metsästäjien vapaaehtoinen yhteistoiminta

Toimiessaan jäsenseurojensa etujärjestönä Metsästäjäliitto harjoittaa yhteistyötä kotimaassa metsästysoloihin vaikuttavien viranomaisten, maanomistajajärjestöjen, riistantutkimuksen, luonnonsuojelujärjestöjen sekä toisten ampumaurheilua harjoittavien järjestöjen kanssa.

Liitolla on kansainvälistä yhteistyötä pohjoismaisella tasolla, EU:ssa sekä kahdenvälisten suhteiden tasolla. Metsästäjäliitto on Pohjoismaiden metsästäjäjärjestön NJS:n, Euroopan metsästäjäliiton FACE:n ja kansainvälisen ampumaurheiluliiton FITASC:n jäsen. Liitolla on myös kahdenvälistä yhteistyötä naapurimaiden metsästäjäjärjestöjen kanssa. Mahdollisuuksien mukaan kehitetään yhteistyötä myös Venäjän suuntaan.

Metsästäjäliitto näkee tärkeäksi myös metsästysseuran kansainväliset kilpailut osana liiton kansainvälistä toimintaa.

6. Metsästysharrastuksen haasteet

Kaupungistunut elämäntapa muodostaa haasteen sille, että metsästysharrastuksella on laajojen kansalaispiirien tuki myös tulevaisuudessa. Jatkuva tiedottamisen kehittäminen ja liiton asiantuntijaroolin korostaminen ovat keinoja vaikuttaa väestön myönteiseen suhtautumiseen metsästysharrastusta kohtaan. Tiedottamisessa on tärkeää tuoda esille metsästyksen myönteiset vaikutukset koko yhteiskunnalle eikä vain metsästäjille itselleen.

Nuorten kiinnostuksen lisääminen metsästysharrastusta kohtaan on tärkeää, jotta metsästäjäkunnassa tapahtuisi luonteva sukupolvenvaihdos. Liitto pyrkii rohkaisemaan metsästyseuroja ottamaan vastaan nuoria metsästäjiä. Liitto panostaa itse voimakkaasti nuorten metsästäjien koulutukseen ja ohjaamiseen harrastuksen pariin.

Jousen ja nuolen käytön laajentaminen peurojen metsästyksen.

Metsästäjäliitto jäsenyhdistystensä kautta pyrkii tukemaan maa- ja metsätalouselinkeinotoiminnan jatkuvuutta siltä osin kuin siihen on vaikutusta metsästyksellä ja riistanhoidollisilla toimenpiteillä.

Riistaeläinten levittäytyttyä enenevässä määrin myös kaupunkiympäristöön joudutaan vahinkoeläimiä ja tolakaslajeja rajoittamaan myös kaupungeissa. Metsästäjät ovat valmiita tarvittaessa kehittämään myös kaupunkimetsästyksen sopivia muotoja yhdessä riistaviranomaisten kanssa.

Metsästys on keskeinen väline riistakantojen tasapainon ylläpitäjänä. Metsästäjäliitto katsoo, että riistanhoitopiireille on annettava oikeus päättää myös rauhoitettuihin eläinlajeihin kohdistuvasta suojelumetsästyksestä silloin, kun tällaisen lajin kannat kasvavat ylisuuriksi ja aiheuttavat haittaa tai uhkaa ihmiselle ja toisille riistalajeille.

Metsästäjäliitto näkee tärkeäksi sen, että kaikilla luonnossa liikkujilla on tilaa nauttia luonnosta henkistä ja ruumiillista kuntoa kehittävänä harrastuksena. Metsästäjät pyrkivät omalta osaltaan takaamaan sen, että marjastajat, retkeilijät ja lintuharrastajat sekä muut metsäluonnon harrastajakäyttäjät voivat nauttia luonnosta. Luonnollisesti metsästäjät odottavat vastaavaa myönteistä mieltä muilta metsän käyttäjäryhmiltä.

Jotta metsästys perinteisenä, luonnonmukaisena harrastuksena tulisi paremmin tunnetuksi ja hyväksytyksi nuorten keskuudessa, koulujen käyttöön tuotetaan metsästysharrastusta valaisevaa koulutusmateriaalia.

Jotta metsästys voisi jatkuva perinteisenä koko kansan harrastuksena, Metsästäjäliitto pyrkii tiedotustoiminnalla pitämään maanvuokrat kohtuullisella tasolla.

Koirametsästys on osa metsästyskulttuuriamme, sen mahdollisuudet on turvattava.

7. Muita kysymyksiä

Metsästäjäliitto pyrkii vaikuttamaan ja seuraa tarkasti ampumaa-asetalainsäädännön kehitystä. Hallussapitolupakäytännön yhtenäistämiseksi liitto pyrkii vaikuttamaan yhteistyöllä muiden ampuma-alan järjestöjen kanssa.

Pienten ampumaratojen säilyttämisen liitto näkee tärkeäksi ampumataidon säilyttämiseksi ja kehittämiseksi. Tarvittaessa ampumaharrastuksen turvaamiseksi tasavertaisena harrastusmuotona muiden joukossa on säädettävä ampumaratalaki.

Metsästäjäliitto korostaa sitä, että metsästyksessä on aina otettava huomioon turvallisuusnäkökohdat. Metsästäjät edellyttävät, että aseita käytetään vain turvallisella tavalla. Liitto pyrkii kaikkiin tavoin edistämään turvallista ja vaarattonta metsästystä.

Metsästyslain kokonaisuusdistukseen liitto suhtautuu myönteisesti. Metsästyslain uudistus on valmisteltava laajalla pohjalla.